

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ДОВІДНИК

Щодо застосування
законодавства про лобіювання

Станом на 01.09.2025

НАЗК періодично оновлює та доповнює інформаційні матеріали. З актуальною редакцією завжди можна ознайомитись у Базі знань за QR-кодом.

Лобіювання є інструментом впливу на прийняття рішень у демократичному суспільстві, що водночас потребує чіткого правового регулювання для забезпечення прозорості та доброчесності цього процесу. Прийняття Закону України «Про лобіювання» від 23.02. 2024 № 3606-IX започаткувало новий етап у врегулюванні діяльності у сфері лобіювання, визначивши правові засади її здійснення та гарантії відкритості.

Цей Інформаційний довідник розроблено з метою забезпечення однакового застосування положень законодавства з питань лобіювання, формування єдиного підходу до його реалізації, а також надання орієнтирів для фізичних, юридичних та інших заінтересованих осіб, діяльність яких пов'язана із лобіюванням. У цьому довіднику описані ключові положення та надані пояснення щодо найбільш актуальних питань, які виникають при застосуванні нового законодавства.

Цей довідник актуальний станом на 1.09.2025, має рекомендаційний характер, не містить правових норм і не відображає правозастосовну практику.

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
1.1. Які нормативно-правові акти регулюють питання лобіювання в Україні?.....	4
1.2. Яка мета Закону?.....	4
1.3. Що таке лобіювання?	4
1.4. Які основні терміни використовує Закон?	4
1.5. Хто може бути суб'єктом лобіювання?	5
1.6. Хто не може бути суб'єктом лобіювання, клієнтом чи бенефіціаром?	5
1.7. Що визначається предметом лобіювання?	6
1.8. Що не може бути предметом лобіювання?.....	6
1.9. Які існують сфери лобіювання згідно із Законом?	7
1.10. Які джерела фінансування лобіювання заборонені?	17
1.11. Як здійснюється лобіювання? Які методи дозволені?	17
1.12. Які принципи лобіювання встановлює Закон?	17
II. РЕЄСТР ПРОЗОРОСТІ	18
2.1. Що таке Реєстр прозорості?	18
2.2. Чи взаємодіє Реєстр з іншими інформаційними системами?	18
2.3. Коли набувається статус суб'єкта лобіювання?	18
2.4. Які відомості необхідно подати до Реєстру для набуття статусу суб'єкта лобіювання?	18
2.5. Які відомості суб'єкта лобіювання не є публічними?	20
2.6. Як ведеться Реєстр та хто вносить до нього відомості?	20
2.7. Як припинити, зупинити статус суб'єкта лобіювання?	20
2.8. Строки зберігання внесених/поданих відомостей до Реєстру?	22
III. ЗВІТУВАННЯ	22
3.1. Як часто суб'єкти лобіювання повинні звітувати?	22
3.2. Яка форма подання звіту?	22
3.3. Що має обов'язково міститися у звіті?	22
IV. МОНІТОРИНГ	25
4.1. Хто здійснює державний нагляд за дотриманням Закону про лобіювання? ..	25
V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЛОБІЮВАННЯ	25
5.1. Яка передбачена відповідальність за порушення законодавства про лобіювання?.....	25

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Які нормативно-правові акти регулюють питання лобіювання в Україні?

- Закон України від 23.02.2024 №3606-IX «Про лобіювання» (далі – Закон);
- Закон України від 21.03.2024 № 3620-IX «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення законодавства у сфері лобіювання»;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 15.10.2024 № 1175 «Деякі питання створення та функціонування Реєстру прозорості» (далі – Положення);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 1.10.2024 № 112 «Про затвердження Правил етичної поведінки суб'єктів лобіювання».

1.2. Яка мета Закону?

- Побудувати систему зрозумілих і доброчесних впливів на прийняття державних рішень;
- відкрити ринок лобістської діяльності в Україні;
- вписати в правове поле лобістську діяльність;
- визначити, що саме є лобіюванням і як ця діяльність повинна здійснюватися;
- забезпечити, щоб лобіювання відбувалося відкрито і чесно, на основі принципів законності, прозорості, підзвітності, відповідальності, професійності та етичності;
- визначити умови і стандарти функціонування інформаційно-комунікаційної системи «Реєстр прозорості», її мету та забезпечити безкоштовний та загальнодоступний доступ до інформації про лобістів та їх звітність.

1.3. Що таке лобіювання?

Лобіювання – це діяльність, що здійснюється з метою впливу (або спроби впливу) на об'єкт лобіювання в комерційних інтересах бенефіціара (за винагороду або з оплатою фактичних витрат) або у власних комерційних інтересах особи. Така діяльність має стосуватися предмета лобіювання (п.6 ч.1 ст.1 Закону).

1.4. Які основні терміни використовує Закон?

- суб'єкт лобіювання – фізична або юридична особа, яка здійснює лобіювання на підставах та в порядку, передбачених цим Законом (п.9 ч.1 ст.1 Закону);
- предмет лобіювання – це нормативно-правовий акт, щодо якого суб'єкт лобіювання здійснює вплив (або спробу впливу) на об'єкт лобіювання (п.8 ч.1 ст.1 Закону);
- комерційний інтерес – це грошові кошти, майно, особисті переваги, пільги, інші вигоди матеріального чи нематеріального характеру, які особа отримує або може отримати в межах господарської діяльності внаслідок впливу на об'єкт лобіювання та прийняття, зміни, скасування або утримання від нормативно-

правового акта, який є предметом лобіювання (п.4 ч.1 ст.1 Закону);

- об'єкт лобіювання – це суб'єкт правотворчої діяльності (крім Українського народу на всеукраїнському референдумі та територіальній громади на місцевому референдумі) та/або суб'єкт правотворчої ініціативи (п.7 ч.1 ст.1 Закону);

- сфера лобіювання – сфера суспільних відносин, у якій суб'єкт лобіювання планує здійснення чи здійснює лобіювання (п.10 ч.1 ст.1 Закону);

- клієнт – іноземна держава, фізична, юридична особа або група осіб, яка уклала договір лобіювання із суб'єктом лобіювання у своїх комерційних інтересах чи в інтересах іншого бенефіціара (п.3 ч.1 ст.1 Закону);

- бенефіціар – іноземна держава, фізична, юридична особа або група осіб, в комерційних інтересах яких здійснюється лобіювання (п.1 ч.1 ст.1 Закону).

1.5. Хто може бути суб'єктом лобіювання? (ст.10 Закону)

- фізична особа з повною цивільною дієздатністю;
- юридична особа приватного права, зареєстрована за законодавством України;
- іноземна юридична особа, яка має представництво в Україні.

Статус суб'єкта лобіювання набувається з дня внесення запису про його реєстрацію до Реєстру прозорості.

Лобіювання заборонено особам, які не отримали цей статус.

1.6. Хто не може бути суб'єктом лобіювання, клієнтом чи бенефіціаром?

Закон встановлює вичерпний перелік обмежень. Наприклад, не можуть бути суб'єктами лобіювання (ч.4 ст.10 Закону), клієнтами або бенефіціарами (ч.1 ст.12 Закону):

- особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (під час перебування на посаді та протягом року після звільнення);
- фізичні особи, які мають непогашену або незняту судимість за кримінальне чи корупційне правопорушення, або на яких накладалося адміністративне стягнення у вигляді заборони здійснення лобіювання;
- фізична особа, яка за рішенням суду визнана недієздатною або такою, цивільна дієздатність якої обмежена, а також фізична особа, яка не досягла повної цивільної дієздатності;
- громадяни або резиденти держави, що здійснює збройну агресію проти України;
- органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, юридичні особи публічного права;
- особи, включені до переліку пов'язаних з терористичною діяльністю, або щодо яких застосовано міжнародні санкції;
- юридичні особи, які мають місцезнаходження, реєстрацію, учасників,

бенефіціарів або філії в державі-агресорі чи в юрисдикціях, що не виконують міжнародні рекомендації щодо боротьби з відмиванням коштів;

- медіа;
- політичні партії та їх місцеві організації;
- релігійні організації;
- кандидати на виборні посади.

1.7. Що визначається предметом лобіювання?

Предметом лобіювання є нормативно-правовий акт.

Лобіювання здійснюється щодо таких дій з нормативно-правовим актом (п.8 ч.1 ст.1 Закону):

- планування розроблення;
- розроблення;
- прийняття (видання);
- внесення змін;
- втрати чинності (скасування);
- утримання від таких дій.

Тобто, суб'єкт лобіювання впливає (або намагається вплинути) на об'єкт лобіювання (суб'єкта правотворчої діяльності або ініціативи) з метою не тільки ухвалити той чи інший нормативно-правовий акт, а й спонукати до вищевказаного переліку дій.

1.8. Що не може бути предметом лобіювання?

Предметом лобіювання не можуть бути нормативно-правові акти щодо (ст.8 Закону):

- оголошення мобілізації;
- введення воєнного або надзвичайного стану;
- оголошення стану війни та укладення миру;
- використання Збройних Сил України;
- оголошення окремих місцевостей зонами надзвичайної екологічної ситуації;
- зміни території України;
- амністії.

1.9. Які існують сфери лобіювання згідно із Законом?

Закон не визначає переліку сфер лобіювання, проте визначає, що це сфери суспільних відносин, у якій суб'єкт лобіювання планує здійснення чи здійснює лобіювання.

З огляду на це, Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) разом із стейкхолдерами сформуло перелік сфер лобювання для зручності внесення відповідних даних під час реєстрації в Реєстрі прозорості.

Отже, складений перелік охоплює 23 різні сфери суспільного життя, кожна з яких містить широкий, проте не виключний, спектр питань.

Найменування сфери лобювання	Перелік питань
Аграрна та земельна політика	економічна політика в агропромисловому комплексі; державне регулювання агропромислового виробництва та прикладних наукових досліджень в аграрній сфері; сільськогосподарська кооперація; регулювання земельних відносин; лісове, водне та рибне господарство; державна політика у сфері застосування пестицидів і агрохімікатів; регулювання у сфері ветеринарної медицини, здоров'я та благополуччя тварин.
Антикорупційна політика	запобігання та протидія корупції; запобігання та врегулювання конфлікту інтересів; правила етичної поведінки на публічній службі; фінансовий контроль стосовно осіб, уповноважених на виконання функцій держави та місцевого самоврядування; відповідальність за вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; правове регулювання та організація діяльності Національного антикорупційного бюро України, Національного агентства з питань запобігання корупції, Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів; діяльність інших правоохоронних, судових і державних органів в частині їх повноважень у сфері запобігання та протидії корупції; державний захист осіб, які надають допомогу в запобіганні і протидії корупції.
Ветеранська політика	правовий статус і соціальний захист ветеранів війни, ветеранів Другої світової війни, учасників Визвольних змагань, воїнів-інтернаціоналістів, учасників антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил, інших осіб, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", жертв нацистських переслідувань та репресій комуністичного тоталітарного режиму, членів сімей зазначених вище осіб, дітей війни, осіб похилого віку і регулювання діяльності їх громадських об'єднань;

	реабілітація ветеранів війни з числа учасників антитерористичної операції та здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях; законодавче регулювання надання соціальних послуг ветеранам.
Гуманітарна, культурна, туристична та інформаційна політика	культурно-просвітницька діяльність (видавнича справа, бібліотечна справа, народні художні промисли); культурно-мистецька діяльність (професійні творчі спілки, театри, музика, школи естетичного виховання, арт-ринок, дизайн, галереї, організація виставок, концертів, фестивалів тощо); медійна індустрія (телебачення, ОТТ та IPTV, платформи з розповсюдження інформації, радіо), національна кіноіндустрія; аудіовізуальний ринок; рекламна діяльність; охорона історико-культурної спадщини (музейна справа, архівна справа, діяльність заповідників, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей); друковані, електронні засоби масової інформації, у тому числі соціальні медіа, мережа Інтернет; туризм та туристична діяльність; курорти та рекреаційна діяльність; державна політика у сфері свободи слова, совісті та релігійних організацій; державна політика у сфері розвитку та використання державної мови та мов національних меншин в Україні; засади благодійної діяльності, у тому числі меценатської; державна політика у сфері інформації та інформаційної безпеки (крім питань, що належать до сфери національної безпеки та оборони); державна політика у сфері сімейно-шлюбних відносин; державна політика сприяння становленню інституту сім'ї, забезпечення надання державної допомоги сім'ям з дітьми, захисту безпритульних дітей, оздоровлення та відпочинку дітей; демографічна політика.
Державний бюджет	державна бюджетна політика та міжбюджетні відносини; бюджетний процес (у тому числі середньострокове бюджетне планування, звітування про виконання бюджету, контроль за дотриманням бюджетного законодавства); державний внутрішній і зовнішній борг; діяльність Рахункової палати; діяльність державних фінансових органів та органів державного фінансового контролю (Державної аудиторської служби України).
Деокупація та	політика з питань тимчасово окупованих територій України;

реінтеграція тимчасово окупованих територій України	реінтеграція населення, що проживає на тимчасово окупованих територіях України; реалізація прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та створення умов для добровільного повернення таких осіб до покинутого місця проживання; відновлення та розвиток деокупованих територій України; захист прав і свобод осіб, які порушено внаслідок тимчасової окупації частини території України або втрати контролю над її частиною; реалізація прав і свобод громадян України, які проживають на тимчасово окупованих територіях України; державна політика у сфері з відновлення інфраструктури (крім транспортної), регіонів та територій, що постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України.
Екологічна політика та природокористування	охорона, збереження, раціональне використання та відновлення (відтворення) природних ресурсів, у тому числі надр, лісів, земельних, водних ресурсів, атмосферного повітря, тваринного та рослинного світу, природних ландшафтів; збереження та збалансоване використання природних ресурсів виключної (морської) економічної зони, континентального шельфу та освоєння космічного простору; державна політика у сфері управління відходами (крім побутових); відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища; створення, охорона та розвиток об'єктів природно-заповідного фонду України; ліквідація наслідків Чорнобильської катастрофи, у тому числі надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів України з цих питань; правовий режим зон радіоактивного забруднення, у тому числі внаслідок Чорнобильської катастрофи; запобігання негативним антропогенним змінам клімату; державна політика у сфері випробувань, реєстрації, виробництва, пост-реєстраційного контролю пестицидів і агрохімікатів; зменшення та контроль промислового забруднення; хімічна безпека та хімічне законодавство; регулювання господарської діяльності з озоноруйнівними речовинами та фторованими парниковими газами.
Економічний розвиток, регуляторна політика та	державна економічна політика; застава, лізинг, концесія, оренда, розподіл продукції; управління майном, що перебуває у державній чи комунальній власності;

власність	приватизація державного і комунального майна, націоналізація, реприватизація, банкрутство тощо; інтелектуальна власність; регулювання публічних закупівель; ціни і тарифи, ціноутворення; господарське законодавство; регулювання діяльності із здійснення операцій з металобрухтом; кооперація (крім сільськогосподарської кооперації); антимонопольна політика, розвиток економічної конкуренції; регуляторна політика; промислова політика та розвиток окремих галузей виробництва; зовнішньоекономічна, інвестиційна діяльність, спеціальні (вільні) економічні зони та території пріоритетного розвитку, технологічні парки; технічне регулювання, стандартизація, підтвердження відповідності, акредитація та метрологічна діяльність; публічно-приватне партнерство; космічна діяльність (крім питань, що належать до сфери національної безпеки та оборони); розвиток підприємницької діяльності та гарантування прав і законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності; захист прав споживачів, ринковий нагляд.
Енергетика та житлово-комунальні послуги	розвиток паливно-енергетичного комплексу, вугільної, газової, нафтової, нафтопереробної промисловості та електроенергетики; розвиток ядерної енергетики та ядерної безпеки; функціонування ринків енергії та енергоносіїв; транспортування енергії та енергоносіїв; енергозбереження та енергоефективність; нетрадиційні та поновлювальні джерела енергії; поводження з побутовими відходами; комунальне господарство; житлово-комунальні послуги.
Зовнішня політика	законодавче забезпечення зовнішньополітичної діяльності України;
Інновації та цифрові трансформації	інноваційна діяльність, розвиток високих технологій; законодавчі засади цифровізації та цифрового суспільства в Україні; інновації у сфері цифрового підприємництва, розвиток екосистеми стартапів; дослідницькі центри у сфері цифрових технологій; цифрова індустрія та електронні комунікації; електронне урядування та публічні електронні послуги; електронна демократія;

	електронні довірчі послуги та електронна ідентифікація; державні інформаційно-аналітичні системи, електронний документообіг; державні інформаційні ресурси, електронні реєстри та бази даних; електронна комерція (електронна торгівля, електронний бізнес); віртуальні активи, блокчейн та токенизація; смарт-інфраструктура (міста, громади тощо); розвиток сфери "відкритих даних"; радіочастотний ресурс; розвиток орбітальної економіки; законодавчі засади адміністрування, функціонування та використання мережі Інтернет в Україні; розвиток цифрових компетентностей, цифрові права; штучний інтелект і його етичне регулювання.
Молодь та спорт	державна молодіжна політика; національно-патріотичне виховання; фізична культура та масовий спорт; спорт вищих досягнень та спортивна діяльність; регулювання використання коштів на розвиток спорту, отриманих від лотерей.
Національна безпека та оборона. Кібербезпека.	державна політика у сферах національної безпеки і оборони; законодавче забезпечення діяльності органів сектору безпеки і оборони, у тому числі щодо впровадження принципів і стандартів Організації Північноатлантичного договору (НАТО) та досягнення критеріїв, необхідних для набуття Україною членства в НАТО; демократичний цивільний контроль; оборонно-промисловий комплекс; державна система страхового фонду документації; військове та військово-технічне співробітництво з іншими державами; військова служба, Збройні Сили України, інші військові формування, утворені відповідно до законів України; охорона державної таємниці; боротьба з тероризмом; оборонні закупівлі; соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей; військова наука та освіта; альтернативна (невійськова) служба; державна система спеціального зв'язку; космічна діяльність (у частині питань, що належать до сфери національної безпеки і оборони); національна безпека у кіберпросторі, сфері критичної

	інфраструктури, кібероборони, кіберрозвідки, протидії кібертероризму і кібершпигунству та безпеки урядового зв'язку; технічний та криптографічний захист інформації; військовий облік на підприємстві, правила мобілізації, бронювання та відстрочки від мобілізації.
Організація державної влади та місцевого самоврядування.	законодавче забезпечення організації та порядку проведення виборів і референдумів; правовий статус Центральної виборчої комісії; членів Центральної виборчої комісії; законодавче забезпечення діяльності Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади; організація та діяльність місцевих органів виконавчої влади; засади місцевого самоврядування та органів самоорганізації населення; засади організації надання адміністративних послуг; державна служба та служба в органах місцевого самоврядування; державні символи України; державні нагороди України; правовий статус народних депутатів України; правовий статус депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України, позафракційних народних депутатів України; правовий статус комітетів та комісій Верховної Ради України; дисципліна та дотримання норм депутатської етики; матеріально-побутове забезпечення діяльності народних депутатів України; організація роботи Верховної Ради України та контроль за виконанням її апаратом функцій із забезпечення діяльності Верховної Ради України та її органів; кошторис Верховної Ради України.
Охорона здоров'я та медицина	законодавство про охорону здоров'я, у тому числі про медичну допомогу, лікувальну діяльність, фінансові гарантії медичного обслуговування населення, лікарські засоби, медичні вироби, клінічні дослідження/випробування (включаючи питання логістики та обігу лікарських засобів, медичних виробів та супутніх матеріалів в дослідженнях, митні, податкові питання тощо), доступ пацієнтів до інноваційного лікування, фармацію та фармацевтичну діяльність; державна політика у сферах боротьби із соціально небезпечними захворюваннями (СНІД, туберкульоз, наркоманія тощо), інфекційного контролю та епідемічної

	безпеки; сучасні медичні технології та медична техніка; розвиток трансплантології в Україні; добровільне медичне страхування; правове регулювання обов'язкового державного медичного страхування; санаторно-курортне оздоровлення; охорона материнства та дитинства, репродуктивне здоров'я населення; військова або відомча медицина; державна політика у сфері медико-санітарного регламентування і нормування пестицидів і агрохімікатів.
Освіта та наука	освіта; наука, науково-технічна діяльність та наукові парки; правовий статус та соціальний захист наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників; засади здійснення наукових і науково-технічних експертиз.
Права людини, національних меншин і міжнаціональних відносин	додержання прав і свобод людини і громадянина; запровадження міжнародних, в тому числі, європейських стандартів захисту прав і основоположних свобод людини в національне законодавство; діяльність Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини; громадянство, статус іноземців та осіб без громадянства; законодавче забезпечення збирання і використання персональних даних про особу (крім захисту інформації та персональних даних в інформаційно-телекомунікаційних системах); етнонаціональна політика, міжнаціональні відносини та права корінних народів і національних меншин в Україні; імміграція, біженці та особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту; законодавче забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.
Правоохоронна діяльність	формування стратегії функціонування правоохоронної системи України; кримінальне законодавство; кримінальне процесуальне законодавство; законодавство про адміністративні правопорушення; організація та діяльність органів прокуратури, поліції, Національної гвардії, прикордонної служби, Державного бюро розслідувань, інших правоохоронних органів, окрім Національного антикорупційного бюро України; оперативно-розшукова діяльність; організація та діяльність органів досудового розслідування; протидія організованим злочинності і міжнародній

	злочинності, протидія кіберзлочинності; протидія нелегальній (незаконній) міграції; запобігання злочинам та здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі; організація охорони громадської безпеки і порядку; охоронна і детективна діяльність; обіг зброї у цивільному обороті; державний захист учасників кримінального судочинства та державний захист суддів, працівників правоохоронних органів; соціальний захист працівників правоохоронних органів та членів їх сімей; міжнародне співробітництво та координація з питань правоохоронної діяльності; захист прав інтелектуальної власності та боротьба з фальсифікатом.
Правова політика	стандарты нормотворчої діяльності та планування законодавчої діяльності Верховної Ради України; конституційне законодавство; статус та організація діяльності політичних партій, громадських об'єднань; внесення змін до Конституції України; затвердження Конституції Автономної Республіки Крим та змін до Конституції Автономної Республіки Крим; організація та діяльність Конституційного Суду України; статус суддів Конституційного Суду України; конституційне провадження; цивільне законодавство; адміністративне законодавство; цивільне, господарське та адміністративне судочинство (процесуальне законодавство); судоустрій, статус суддів, статус органів суддівського врядування; забезпечення безпосередньої участі громадян у здійсненні правосуддя; кримінально-виконавче законодавство; організація і діяльність органів та установ виконання кримінальних покарань та пробації; засади організації виконання рішень Європейського суду з прав людини; виконання судових рішень, організація та діяльність органів юстиції, виконавчої служби, судової експертизи, нотаріату; законодавство з надання правової допомоги громадянам, регулювання організації та діяльності адвокатури; організація та діяльність міжнародного комерційного арбітражу, третейських судів, медіація; державна політика у сфері лобювання.

Регіонального розвитку та містобудування	політика регіонального розвитку; земельні відносини (у межах територій забудови); благоустрій, будівництво та архітектура; енергоефективність у будівельній галузі; житлове господарство; житлова політика.
Соціальна політика	державна політика у сфері соціального захисту громадян; загальнообов'язкове державне соціальне страхування; державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії, забезпечення достатнього життєвого рівня людини; законодавче регулювання гуманітарної допомоги; державна політика у сфері регулювання трудових відносин та зайнятості населення; розвиток соціального партнерства та діяльність громадських об'єднань сторін соціального партнерства; діяльність фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування та інших соціальних фондів; державна політика у сфері пенсійного забезпечення; правовий статус і соціальний захист постраждалих учасників Революції Гідності та членів їх сімей; соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; законодавче забезпечення увічнення пам'яті загиблих при захисті Батьківщини; соціальний захист і реабілітація осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їх підприємств і громадських об'єднань; законодавче регулювання надання соціальних послуг особам з інвалідністю, особам похилого віку та іншим особам, які перебувають у складних життєвих обставинах.
Транспорт, зв'язок та інфраструктура	стратегія і пріоритети розвитку інфраструктури України; розвиток, будівництво, реконструкція та модернізація інфраструктури авіаційного, морського та річкового транспорту; залізничний транспорт; автомобільний транспорт; громадський транспорт; транзитний транспорт; повітряний транспорт; водний транспорт; трубопровідний транспорт; критична інфраструктура; дорожнє господарство; тунелі, мости і переправи; повітряний простір України; акваторії;

	торговельне мореплавство; навігаційно-гідрографічне забезпечення судноплавства; порти, транспортні і перевалочні хаби; морська та річкова інфраструктура; якість і сталість послуг суб'єктів інфраструктури; поштовий зв'язок; безпека на транспорті (повітряному, автомобільному, міському електричному, залізничному, водному); перевезення небезпечних вантажів; безпека дорожнього руху; радіочастотний ресурс; мобільний зв'язок; телекомунікації.
Фінансова, банківська, податкова та митна політика	грошово-кредитна політика; банки та банківська діяльність; валютне регулювання та валютний нагляд; ринок капіталів та інші регульовані ринки; цінні папери, похідні фінансові інструменти (деривативи); оборот віртуальних активів (криптовалюта); діяльність небанківських фінансових установ; страхова діяльність; функціонування фінансових ринків та запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом; функціонування платіжних систем; захист прав споживачів фінансових послуг та гарантування вкладів фізичних осіб; система оподаткування, загальнодержавні податки і збори (мита, плата, інші обов'язкові платежі), місцеві податки та збори, парафіскалітети, інші доходи бюджетів неподаткового характеру, єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, а також інші нарахування на фонд оплати праці; організація та діяльність податкових органів; податкова політика; правове регулювання податкового контролю; податковий борг та/або податкові зобов'язання; митна справа та митний тариф; діяльність податкових, митних органів, бюро економічної безпеки; законодавче регулювання ринку спирту, алкоголю і тютюну; діяльність із випуску та проведення лотерей, оподаткування суб'єктів такої діяльності, гральний бізнес; бухгалтерський облік та звітність, аудиторська діяльність;

1.10. Які джерела фінансування лобіювання заборонені?

Джерелом фінансування лобіювання не можуть бути кошти та інші засоби, отримані від осіб, які не можуть бути суб'єктом лобіювання, клієнтом чи бенефіціаром (за винятком певних категорій). Зокрема, заборонено фінансування з державного та місцевих бюджетів, а також від іноземних держав, визнаних державою-окупантом та/або агресором, та від юридичних осіб, які повністю фінансуються такою державою або зареєстровані в ній (ч.2 ст.12 Закону).

1.11. Як здійснюється лобіювання? Які методи дозволені?

Суб'єкт лобіювання зобов'язаний здійснювати лобіювання особисто (ч.4 ст.9 Закону). До дозволених методів лобіювання належать (ч.2 ст.7 Закону):

- пряма чи опосередкована комунікація з об'єктом лобіювання щодо питань, пов'язаних з предметом лобіювання;
- підготовка та розповсюдження реклами, пропозицій, програмних і позиційних документів, аналітичних матеріалів, результатів досліджень (у т.ч. через медіа та Інтернет) щодо питань, пов'язаних з предметом лобіювання;
- участь у заходах щодо питань, пов'язаних з предметом лобіювання, з метою впливу (спроби впливу) на об'єкт лобіювання;
- запрошення об'єкта лобіювання для участі у зустрічах, конференціях тощо;
- організація проведення публічних заходів, інформаційних кампаній, що пов'язані з предметом лобіювання;
- інші методи, не заборонені Конституцією та законами України.

1.12. Які принципи лобіювання встановлює Закон?

Лобіювання здійснюється на основі принципів (ст.4 Закону):

- Законності: дотримання Конституції та законів України, без незаконного втручання (обману, підкупу, погроз, примусу);
- Прозорості: інформація про лобіювання є відкритою і підлягає оприлюдненню, а лобіювання здійснюється лише зареєстрованими суб'єктами лобіювання;
- Підзвітності: своєчасне подання достовірної звітності;
- Відповідальності: за порушення законодавства;
- Професійності та етичності: впровадження високих професійних стандартів, уникнення створення залежності між об'єктом та суб'єктом лобіювання, та будь-яких обіцянок щодо результатів лобіювання.

II. РЕЄСТР ПРОЗОРОСТІ

2.1. Що таке Реєстр прозорості?

Реєстр прозорості – це інформаційно-комунікаційна система, яка збирає, накопичує, захищає, обліковує, відображає, обробляє та надає інформацію про суб'єктів лобіювання та їх звітність (далі - Реєстр) [\(ч.1 ст.5 Закону\)](#).

Мета Реєстру: надання безоплатного публічного доступу до актуальної та достовірної інформації про суб'єктів лобіювання та їх звітність [\(ч.2 ст.5 Закону\)](#).

Доступність даних: дані Реєстру є відкритими і загальнодоступними, за винятком випадків, передбачених законодавством. НАЗК забезпечує відкритий цілодобовий доступ до публічної частини Реєстру. Такий доступ передбачає можливість пошуку, перегляду, копіювання та роздрукування інформації, отримання (завантаження) документів у зручній для візуального сприйняття формі, роздрукування та завантаження у машинозчитуваному форматі [\(ч.14 ст.5 Закону\)](#).

2.2. Чи взаємодіє Реєстр з іншими інформаційними системами?

Так, Реєстр взаємодіє з державними електронними інформаційними ресурсами, що становлять інформаційний ресурс держави [\(ч.17 ст.5 Закону\)](#).

2.3. Коли набувається статус суб'єкта лобіювання?

Особа набуває статусу суб'єкта лобіювання з дня внесення запису про її реєстрацію до Реєстру [\(ч.2 ст.10 Закону\)](#). Ухвалення рішень НАЗК щодо реєстрації Законом не передбачено.

2.4. Які відомості необхідно подати до Реєстру для набуття статусу суб'єкта лобіювання?

Для набуття статусу суб'єкта лобіювання особа вносить до Реєстру такі відомості [\(п. 24 Положення\)](#):

- Фізична особа – суб'єкт лобіювання:
 - прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);
 - число, місяць і рік народження;
 - реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті), або серію (за наявності) та номер документа, що посвідчує особу;
 - унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);
 - адресу задекларованого та/або зареєстрованого місця проживання

(перебування);

- номер телефону чи інший технічний засіб електронної комунікації, адресу електронної пошти;

- вебсайт (за наявності);

- джерело фінансування (за наявності);

- сферу лобіювання.

- Юридичної особи – суб'єкт лобіювання:

- найменування юридичної особи;

- організаційно-правову форму;

- ідентифікаційний код юридичної особи згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (за наявності);

- місцезнаходження юридичної особи;

- номер телефону чи інший технічний засіб електронної комунікації, адресу електронної пошти;

- вебсайт (за наявності);

- відомості про реєстрацію представництва іноземного суб'єкта господарської діяльності (для іноземних юридичних осіб);

- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) керівника юридичної особи;

- прізвища, власні імена, по батькові (за наявності) засновників (учасників), кінцевих бенефіціарних власників юридичної особи, які є фізичними особами (за наявності);

- відомості про фізичних осіб, що здійснюють лобіювання від імені юридичної особи (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), число, місяць і рік народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті), або серію (за наявності) та номер документа, що посвідчує особу, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності), адресу задекларованого та/або зареєстрованого місця проживання та номер телефону);

- джерело фінансування (за наявності);

- сферу лобіювання.

У разі зміни відомостей, суб'єкту лобіювання необхідно у десятиденний строк з дня таких змін, обов'язково актуалізувати такі дані у Реєстрі ([ч.2 ст.11 Закону](#)).

Під час подання до Реєстру відомостей, особа підтверджує відсутність обмежень, що передбачені Законом та достовірність внесених нею відомостей ([ч.3 ст.11 Закону](#)).

2.5. Які відомості суб'єкта лобіювання не є публічними?

До відомостей, що не відображаються у відкритому доступі Реєстру належать (п.23 Положення):

- реєстраційний номер облікової картки платника податків;
- серія та номера документа, що посвідчує особу;
- унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі;
- адреса задекларованого та/або зареєстрованого місця проживання (перебування);
- номер телефонів фізичної особи;
- адреса електронної пошти фізичної особи;
- дата народження фізичної особи.

2.6. Як ведеться Реєстр та хто вносить до нього відомості?

Реєстр ведеться українською та англійською мовами (ч.5 ст.5 Закону). Ведення та адміністрування Реєстру забезпечує НАЗК, яке є його держателем та адміністратором (ч.8 ст.5 Закону).

Відомості до Реєстру вносяться:

- уповноваженими працівниками НАЗК – публічними реєстраторами Реєстру, та
- суб'єктами лобіювання – створювачами реєстрової інформації (ч.11 ст.5 Закону).

Відомості до Реєстру подаються виключно в електронному вигляді.

2.7. Як припинити, зупинити статус суб'єкта лобіювання?

Припинення статусу суб'єкта лобіювання може відбуватися за власною ініціативою суб'єкта лобіювання або за рішенням НАЗК.

• Припинення статусу за власною ініціативою (добровільне припинення) або з підстав визначених ч.6 ст. 10 Закону:

Крок 1: Подання заяви. Суб'єкт лобіювання має подати до НАЗК заяву про припинення статусу суб'єкта лобіювання.

Крок 2: Внесення запису працівником НАЗК. Протягом п'яти календарних днів з дня надходження цієї заяви, працівник НАЗК вносить відповідний запис до Реєстру.

• Припинення статусу за рішенням НАЗК (примусове припинення):

Підстава: Статус суб'єкта лобіювання може бути припинений НАЗК на підставі відповідного рішення, якщо під час проведення процедури моніторингу підтверджується наявність підстав, передбачених пунктами 2-5 частини другої статті 13 Закону України «Про лобіювання».

Крок: Внесення запису працівником НАЗК. Працівник вносить запис про припинення статусу протягом п'яти календарних днів з дня завершення перевірки таких підстав.

Повторне набуття статусу суб'єкта лобіювання.

- Якщо особа припинила статус за власною ініціативою, вона може повторно набути статус суб'єкта лобіювання подавши відповідну заяву.
- Якщо заява про припинення статусу суб'єкта лобіювання подана відповідно до ч. 6 ст. 10 Закону, особа може повторно набути статус суб'єкта лобіювання за умови усунення обставин, які були підставою для подання відповідної заяви.
- Якщо ж статус суб'єкта лобіювання був припинений з підстав, передбачених п. 2 і 3 ч. 2 ст. 13 Закону, особа може повторно набути статус суб'єкта лобіювання на підставі заяви про повторне набуття такого статусу, *але не раніше ніж через два роки з дня припинення статусу суб'єкта лобіювання та за умови усунення обставин, які були підставою для його припинення.*

Зупинення статусу суб'єкта лобіювання:

Статус суб'єкта лобіювання також може бути зупинений у зв'язку з:

- поданням суб'єктом лобіювання до НАЗК заяви про зупинення статусу суб'єкта лобіювання;
- застосування до суб'єкта лобіювання адміністративного стягнення у вигляді заборони здійснення лобіювання.

Поновлення статусу відбувається таким чином:

- Якщо статус зупинено на підставі заяви суб'єкта лобіювання, то працівник НАЗК вносить запис про поновлення статусу протягом п'яти календарних днів після її надходження.
- Якщо статус суб'єкта лобіювання було зупинено за рішенням суду та застосуванням адміністративного стягнення у вигляді заборони здійснення лобіювання, то запис про поновлення статусу працівник НАЗК вносить протягом п'яти календарних днів після закінчення строку дії заборони.

Важливо. Доступ до електронного кабінету для звітування. Навіть у разі зупинення або припинення статусу суб'єкта лобіювання, особі забезпечується доступ до електронного кабінету для подання звіту за той період коли вона здійснювала лобіювання. Це дозволяє виконати обов'язок зі звітування за період фактичної діяльності, що є важливим для прозорості. Звіт щодо лобіювання має містити відомості, визначені статтею 17 Закону.

2.8. Строки зберігання внесених/поданих відомостей до Реєстру?

Відомості, які подано/внесено до Реєстру, зберігаються увесь час, протягом якого особа має статус суб'єкта лобіювання, а також протягом п'яти років після припинення цього статусу.

Після закінчення п'яти років з дня припинення статусу суб'єкта лобіювання відомості, які подано/внесено до Реєстру, видаляються з Реєстру (п.29 Положення).

III. ЗВІТУВАННЯ

3.1. Як часто суб'єкти лобіювання повинні звітувати?

Суб'єкт лобіювання зобов'язаний подавати до Реєстру звіт щодо лобіювання за кожне півріччя (ч.1 ст.17 Закону):

- за перше півріччя (січень–червень) – до 31 липня (включно) звітного року;
- за друге півріччя (липень–грудень) – до 31 січня (включно) року, наступного за звітним.

Суб'єкти лобіювання, які зареєструються у період з 01.09.2025 до 31.12.2025 вперше подаватимуть звіт щодо лобіювання за друге півріччя 2025 року – до 31 січня 2026 року.

3.2. Яка форма подання звіту?

Звіт подається в електронній формі щодо всіх сфер лобіювання в яких лобіст здійснював діяльність (ч.2 ст.17 Закону).

3.3. Що має обов'язково міститися у звіті?

Звіт щодо лобіювання має містити відомості про (ч.3 ст.17 Закону):

• Ідентифікуючі дані суб'єкта лобіювання:

– для фізичної особи:

- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);
- число, місяць і рік народження;
- реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті), або серію (за наявності) та номер документа, що посвідчує особу;
- унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);
- адресу задекларованого та/або зареєстрованого місця проживання (перебування).

– для юридичної особи:

- найменування;
- організаційно-правову форму;
- код згідно з ЄДРПОУ (за наявності);

- місцезнаходження.

• Ідентифікуючі дані клієнта, іншого бенефіціара (якщо лобіювання здійснюється в комерційних інтересах бенефіціара відповідно до договору лобіювання):

– для іноземної держави:

- назву;
- найменування особи, яка представляє інтереси іноземної держави (за наявності).

– для фізичної особи:

- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);
- число, місяць і рік народження;
- реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті), або серію (за наявності) та номер документа, що посвідчує особу; унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);
- адресу задекларованого та/або зареєстрованого місця проживання (перебування).

– для юридичної особи:

- найменування;
- організаційно-правову форму;
- код згідно з ЄДРПОУ (за наявності);
- місцезнаходження;
- номер телефону чи інший технічний засіб електронної комунікації, адресу електронної пошти (за наявності);
- вебсайт (за наявності);
- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) керівника.

– для групи осіб:

- відомості, передбачені для відповідного типу клієнта / іншого бенефіціара (фізичної, юридичної особи або іноземної держави).

• Загальні відомості про бенефіціара (якщо лобіювання здійснюється в комерційних інтересах бенефіціара без укладення договору лобіювання).

– для іноземної держави:

- назву;

– для фізичної особи:

- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності);
- реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності) або серію (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через

свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті) або серію (за наявності) та номер документа, що посвідчує особу; унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності).

– для юридичної особи:

- найменування;
- організаційно-правову форму;
- код згідно з ЄДРПОУ (за наявності);
- місцезнаходження.

– для групи осіб:

- відомості, передбачені для відповідного типу бенефіціара (фізичної, юридичної особи або іноземної держави).

• Предмет лобіювання, об'єкт лобіювання в розрізі сфер лобіювання.

• Дату укладення, строк дії та ціну кожного договору лобіювання в діапазонах

сум:

- до 100 тис. грн;
- від 100 тис. грн до 1 млн грн;
- від 1 млн грн до 10 млн грн;
- понад 10 млн грн.

• Суму коштів, отриману суб'єктом лобіювання протягом звітного періоду від клієнта за кожним договором лобіювання у діапазонах сум:

- до 100 тис. грн;
- від 100 тис. грн до 1 млн грн;
- від 1 млн грн до 10 млн грн;
- понад 10 млн грн.

• Суму коштів, витрачену суб'єктом лобіювання протягом звітного періоду за кожною сферою лобіювання (якщо лобіювання здійснюється у власних комерційних інтересах або в комерційних інтересах бенефіціара без укладання договору лобіювання), у діапазонах сум:

- до 100 тис. грн;
- від 100 тис. грн до 1 млн грн;
- від 1 млн грн до 10 млн грн;
- понад 10 млн грн.

• Зустрічі та спілкування з об'єктами лобіювання, які займають відповідальне або особливо відповідальне становище в розумінні Закону України «Про запобігання корупції», під час яких здійснювалося лобіювання, шляхом зазначення

таких відомостей про об'єктів лобіювання: прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності); посада; дата взаємодії; вид взаємодії (зустріч / захід).

- Розмір здійснених суб'єктом лобіювання внесків на підтримку політичних партій, виборчих фондів (із зазначенням назв політичних партій / їх місцевих організацій, розміру, типу кожного внеску і дати його здійснення).

IV. МОНІТОРИНГ

4.1. Хто здійснює державний нагляд за дотриманням Закону про лобіювання?

Моніторинг дотримання вимог законодавства з питань лобіювання, зокрема щодо достовірності відомостей, що подаються суб'єктами лобіювання до Реєстру, а також достовірності відомостей, зазначених суб'єктами лобіювання у звітах, здійснює НАЗК у межах повноважень та на підставах, визначених Законом (ст.18 Закону) та Законом України «Про запобігання корупції».

V. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЛОБІЮВАННЯ

5.1. Яка передбачена відповідальність за порушення законодавства про лобіювання?

За порушення законодавства України в сфері лобіювання застосовується адміністративна відповідальність.

Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі - КУпАП) застосовуються такі адміністративні стягнення - штраф та заборона здійснення лобіювання (п. 2,5 ч.1 ст.24 КУпАП).

Суб'єктом правопорушень у статті 188⁴⁶⁻² є фізичні особи та керівники юридичних осіб, які відповідно до Закону, зареєстровані як суб'єкти лобіювання.

Розрахунок штрафів: Штрафи обчислюються в неоподатковуваних мінімумах доходів громадян (далі - НМДГ). Станом на 2025 рік, 1 НМДГ для адміністративних штрафів становить 17 грн.

Стаття КУпАП	Опис порушення	Штраф (у НМДГ)	Наслідки повторного порушення (протягом року)
<u>188⁴⁶⁻¹</u>	Незаконне здійснення лобіювання (здійснення діяльності без статусу	50–100 НМДГ	Штраф: 200–500 НМДГ.

	суб'єкта лобіювання або з припиненням/зупиненням статусом).		
<u>188⁴⁶⁻¹</u>	Неповідомлення про обставини, що виключають можливість отримання статусу суб'єкта лобіювання (при поданні заяви на реєстрацію в Реєстрі прозорості).	500–1000 НМДГ	Не передбачено окремих наслідків для повторного вчинення.
<u>188⁴⁶⁻²</u>	Неподання або несвоєчасне подання звіту про лобіювання до Реєстру прозорості (звіт подається щоквартально або за фактом діяльності).	50–100 НМДГ	Штраф: 300–400 НМДГ + заборона на здійснення лобіювання на 1 рік.
<u>188⁴⁶⁻²</u>	Неподання або несвоєчасне подання заяви про зупинення/припинення статусу суб'єкта лобіювання або про виключення з Реєстру прозорості.	100–300 НМДГ	Не передбачено окремих наслідків для повторного вчинення.
<u>188⁴⁶⁻²</u>	Порушення обмежень щодо предмета лобіювання, зокрема: - здійснення лобіювання в комерційних інтересах осіб, які не можуть бути бенефіціарами; - на замовлення осіб, які не можуть бути клієнтами; - фінансування лобіювання за рахунок заборонених джерел (наприклад, іноземних держав або анонімних джерел).	1000–2000 НМДГ	Не передбачено окремих наслідків для повторного вчинення.